

Meddelande om förnyad strategi för EU:s industripolitik

2017/18:FPM7

Näringsdepartementet

2017-10-17

KOM (2017) 479

Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of Regions and the European Investment Bank - Investing in a smart, innovative and sustainable Industry - A renewed EU Industrial Policy Strategy

Sammanfattning

Meddelandet är kommissionens svar på rådets önskemål om en ny strategi för EU:s industripolitik. Meddelandet är framför allt en inventering av pågående och planerade insatser för industrin som kommissionen vidtagit inom ramen för sina tio politiska prioriteringar för mandatperioden. Utöver förslag på några nya dialogforum innehåller meddelandet inga konkreta åtgärder eller lagstiftningsförslag som inte redan presenterats inom ramen för andra processer.

Regeringen välkomnar kommissionens övergripande principer och omvärldsanalys. De stämmer väl överens med regeringens politik för smart industri, innovation, hållbarhet och den inre marknaden. I genomförandet av insatserna som meddelandet listar vill regeringen verka för att de tar sin utgångspunkt i de stora samhälls- och hållbarhetsutmaningarna, såsom uttryckts i klimatavtalet från Paris och Agenda 2030.

1.1 Ärendets bakgrund

Industrin är av stor vikt för EU:s ekonomi och innovationsförmåga och står inför teknologiska, ekonomiska och hållbarhetsmässiga utmaningar.

Kommissionen har under det senaste årtiondet presenterat ett antal industripolitiska strategier. Den senaste var *För en industriell renässans i Europa* 2014.¹ Där angavs bland annat att EU skulle sträva efter att öka industrins bidrag till BNP till minst 20 % år 2020.

Vid Europeiska rådets möte den 15 december 2016 bad rådet kommissionen att överväga nya åtgärder för att stärka och modernisera den inre marknadens industriella bas. Konkurrenskraftsrådet följde upp detta önskemål i slutsatser den 29 maj 2017, där kommissionen ombads att presentera en strategi och handlingsplan för ny europeisk industripolitik till våren 2018.

Som svar på dessa önskemål presenterade kommissionen det nya meddelandet *Investera i en smart, innovativ och hållbar industri – en förnyad industripolitisk strategi för EU* redan den 13 september 2017. Utformningen föregicks inte av något samråd. Medlemsstaterna uppmanades dock att förmedla önskemål.

1.2 Förslagets innehåll

Kommissionen beskriver meddelandet som en holistisk och framåtblickande vision för EU:s industri. Det ska ses som en inventering av pågående och planerade insatser för industrin som kommissionen vidtagit inom ramen för sina tio politiska prioriteringar för mandatperioden. Utöver förslag på ett antal nya dialogforum innehåller meddelandet inga konkreta åtgärder eller lagstiftningsförslag som inte redan presenterats inom ramen för andra processer och rådskonstellationer. Målet om ett industriellt bidrag till BNP på minst 20 % kvarstår, men länkas inte till de insatser som redovisas.

Meddelandet är uppdelat i sju områden där insatser görs eller planeras:

1. En fördjupad och rättvisare inre marknad – ökade möjligheter för enskilda och företag

¹ COM/2014/014 slutlig

Insatser redovisas som pågår inom strategin för den inre marknaden, strategin för den digitala inre marknaden samt agendan för ny kompetens för Europa.

2017/18:FPM7

2. Uppgradera industrin för den digitala eran

Insatser redovisas som pågår inom strategin för digitalisering av den europeiska industrin, den digitala inre marknaden, cybersäkerhetspaketet², Europeiska fonden för strategiska investeringar (EFSI) och Horisont 2020.

3. Bygga europeiskt ledarskap i den koldioxidsnåla och cirkulära ekonomin

Insatser kommer att presenteras rörande cirkulär ekonomi i december 2017, inklusive en plaststrategi. I övrigt hänvisas till pågående arbete inom råmaterialinitiativet, energiunionen och ren, konkurrenskraftig och uppkopplad rörlighet. En ny insats som aviseras är att sammanföra intressenter för europeiska batterivärdekedjor, i syfte att främja investeringar i denna viktiga teknologi.

4. Investeringar i framtidens industri

Insatser redovisas som pågår inom arbetet med den europeiska fonden för strategiska investeringar (EFSI), kapitalmarknadsunionen, Europeiska försvarsfonden, initiativet för uppstarts företag och expanderande företag och den europeiska terminen. En ny insats som aviseras är att bilda ett strategiskt forum för en proaktiv användning av finansieringsverktyget *Viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse*.³

5. Stötta industriell innovation på marken

Insatser redovisas som rör Europeiska Innovationsrådet, konkurrenspolitiken, momsfrågor och agendan för bättre lagstiftning.

6. Den internationella dimensionen

Insatser redovisas som pågår inom handelspolitiken, inklusive antidumpningsregelverket. Dessutom tas ett lagstiftningsinitiativ upp som kommissionen presenterade samma dag som meddelandet: en ram för granskning av utländska direktinvesteringar i EU.⁴

² COM(2017)477 och därtill relaterade dokument

³ Meddelande 2014/C 188/02

⁴ COM (2017) 487 och COM (2017) 494.

Insatser redovisas som pågår inom den europeiska terminen och arbetet med smart specialisering⁵. Ett nytt högnivåforum för industrin föreslås bildas, och en årlig konferens, ”Industrins dag”, genomförs.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Inte aktuellt då meddelandet inte innehåller några konkreta lagstiftningsförslag, som inte redan presenterats inom ramen för andra processer.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Administrativa kostnader för såväl EU som Sverige kan uppstå om de föreslagna dialogforumen blir verkliga. Kostnaderna torde vara begränsade, och ska hanteras inom ram. Kommissionen har inte presenterat någon jämförbarhetsanalys i sin inventering av pågående och planerade insatser.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens meddelande. Kommissionens övergripande principer och omvärldsanalys ligger i linje med regeringens politik för smart industri, innovation, hållbarhet och inre marknaden.

Regeringen vill verka för industriell konkurrenskraft som tar sin utgångspunkt i de stora samhälls- och hållbarhetsutmaningarna, såsom uttryckt i klimatavtalet från Paris och Agenda 2030. I detta ingår att acceptera och verka för nödvändig strukturomvandling, dra nytta av de digitala framstegen, skydda individer snarare än jobb, minska den negativa miljöpåverkan av material, ställa om till en cirkulär ekonomi, samt öka investeringarna i transformativa teknologier för att minska koldioxidutsläppen.

De konkreta förslag som listas i meddelandet hanteras inom respektive process.⁶

Regeringen anser att industriell konkurrenskraft är avhängigt en starkt inre marknad och en öppen handelspolitik i EU. I det senare avseendet innehåller meddelandet skrivningar som går i protektionistisk riktning, exempelvis

⁵ Meddelande COM(2017) 376 final

⁶ Regeringens ståndpunkt rörande en ram för granskning av utländska direktinvesteringar i EU framgår exempelvis i faktapromemoria rörande COM (2017) 487 och COM (2017) 494.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Diskussion om meddelandet har inletts inom rådsarbetsgruppen för industri. En grupp medlemsstater har varit kritiska mot att meddelandet togs fram utan samrådsprocess. Det har också framkommit att vissa medlemsstater hade önskat se fler nya och konkreta åtgärder, exempelvis för energiintensiva industrier.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Meddelandet har inte skickats på remiss.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Inte aktuellt då meddelandet inte innehåller några konkreta lagstiftningsförslag.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Inte aktuellt då meddelandet inte innehåller några konkreta lagstiftningsförslag.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Ordförandeskapet avser att anta rådsslutsatser om meddelandet vid konkurrenskraftsrådets möte den 30 november 2017. Kommissionen avser att arrangera en ”industrins dag” den 22-23 februari 2018 där intressenter kan ge återkoppling på kommissionens insatser och råd för politiken framöver.

Den europeiska terminen – en cykel för samordning av den ekonomiska politiken och finanspolitiken inom EU. Den utgör en del av EU:s ram för ekonomisk styrning. Under den europeiska planeringsterminen anpassar medlemsländerna sin budgetpolitik och sin ekonomiska politik till överenskomna mål och regler på EU-nivå.